

Додатки

НОРМАТИВНІ АКТИ, ЛИСТА ТА РОЗ'ЯСНЕННЯ

Додаток 1

ГОСУДАРСТВЕННАЯ НАЛОГОВАЯ АДМИНИСТРАЦИЯ УКРАИНЫ

П И С Ь М О

11.03.2004 № 101/2/15-1110

Государственная налоговая администрация Украины по поручению Комитета Верховной Рады Украины по вопросам финансов и банковской деятельности <...> рассмотрела письмо <...> относительно порядка налогообложения операций с векселями и сообщает.

Порядок налогообложения операций с ценными бумагами и деривативами определен в пункте 7.6 статьи 7 Закона Украины «О налогообложении прибыли предприятий» (далее – Закон).

Законом Украины «О ценных бумагах и фондовой бирже» определено, что эмитент ценных бумаг (далее – эмитент) – государство в лице уполномоченного органа, юридическое лицо и в случаях, предусмотренных законодательством, физическое лицо. Эмитент от своего имени выпускает ценные бумаги и обязуется исполнять обязанности, вытекающие из условий их выпуска.

Положением о порядке осуществления банками операций с векселями в национальной валюте на территории Украины, утвержденным постановлением Правления Национального банка Украины от 16 декабря 2002 года № 508 определено, что приобретение векселя – это получение векселя в собственность путем покупки, учета, залога (заклада), выдачи или дарения, наследства или другого соглашения, результат которого – имущественное право на вексель.

Пунктом 1.6 Закона определено, что товары – это материальные и нематериальные активы, а также ценные бумаги и деривативы, используемые в любых операциях, кроме операций по их выпуску (эмиссии) и погашению.

При этом действие пункта 7.6 статьи 7 Закона в части определения затрат и доходов от операций по эмиссии корпоративных прав или других ценных бумаг, осуществляемых плательщиком налога, не применяется для операций по такой эмиссии.

В соответствии с подпунктом 7.6.3 пункта 7.6 ст. 7 Закона под термином «затраты» следует понимать сумму денежных средств или стоимость имущества, уплаченную (начисленную) плательщиком налога продавцу ценных бумаг и деривативов в качестве компенсации их стоимости.

Следовательно, операция по первичному выпуску ценных бумаг не является операцией по торговле ценными бумагами, и предприятия – участники такой эмиссии не имеют оснований для отражения в налоговом учете затрат по выпуску и получению ценных бумаг.

Заместитель председателя

Ю.Гриб

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ

Л И С Т

03.03.2005 № 1825/6/17-3116

Державна податкова адміністрація України розглянула ваш лист <...>, який надійшов з Комітету з питань фінансів і банківської діяльності Верховної Ради України, і стосовно порушеного в ньому питання повідомляє.

Згідно із Законом України від 22.05.03 р. № 889-IV «Про податок з доходів фізичних осіб» (далі – Закон) облік фінансових результатів від здійснення платником податку операцій з цінними паперами та корпоративними правами у вигляді інвестиційного прибутку ведеться платником податку самостійно, окремо від інших доходів і витрат (пп. 9.6.1 п. 9.6 ст. 9) у порядку, наведеному у підпунктах 9.6.2-9.6.8 пункту 9.6 статті 9 Закону.

Інвестиційний прибуток розраховується як позитивна різниця між доходом, отриманим платником податку від продажу окремого інвестиційного активу, та його вартістю, що розраховується виходячи із суми витрат, понесених у зв'язку з придбанням такого активу. До продажу інвестиційного активу прирівнюються також операції з обміну одного інвестиційного активу на інший інвестиційний актив, зворотного викупу корпоративного права його емітентом, яке належало платнику податку.

Згідно із підпунктом 9.6.2 пункту 9.6 статті 9 Закону до продажу інвестиційного активу прирівнюються також операції з повернення платнику податку коштів або майна (майнових прав), попередньо внесених ним до статутного фонду емітента корпоративних прав, внаслідок виходу такого платника податку з числа засновників (учасників) такого емітента чи ліквідації такого емітента.

Позитивне значення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами за наслідками звітного року включається до складу загального річного оподаткованого доходу платника податку, що підлягає декларуванню за наслідками звітного податкового року у встановленому законом порядку. При цьому до розрахунку загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами платник податку не включає доход, отриманий протягом звітного податкового року від продажу інвестиційних активів, якщо сума такого доходу не перевищує суми місячного прожиткового рівня, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 гривень. З початку 2004 року сума такого доходу становила 510 гривень (365 грн. x 1,4).

Платник податку, який за розрахунком загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами протягом звітного року має право не подавати до податкового органу річну податкову декларацію, зобов'язаний її подати у разі отримання доходів, виплачених на його користь особами, які не є податковими агентами (п. 17.2 «в» ст. 17 та п. 18.2 ст. 18 Закону). При цьому, якщо доход, одержаний від продажу у звітному податковому році інвестиційного активу, не перевищує згадану вище суму, відомості про такий продаж до декларації не вносяться.

За наведеними у вашому листі відомостями у платника податку – одного із засновників товариства, якому у 2004 році повернуто внесок, первісно внесений ним при утворенні статутного фонду цього товариства, та виплачена за рішенням інших засновників товариства сума коштів у вигляді перевищення над розміром всього статутного фонду на час утворення товариства, виникає інвестиційний прибуток. Інвестиційним прибутком, який підлягає декларуванню за наслідками 2004 року, у такого платника податку вважається сума одержаних ним коштів, зменшена на суму внеску, внесеного безпосередньо

ним до статутного фонду товариства. Про виплачений платнику податку – засновнику товариства доход від здійснення операцій з інвестиційними активами товариство зобов'язано повідомити податковий орган за місцем реєстрації такого платника податку за відомостями встановленої форми (ф. № 1ДФ).

Заступник Голови

С.І.Лекарь

Додаток 3

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ

Л И С Т

06.05.2005 № 3898/6/15-1116

Щодо оподаткування доходів громадян, отриманих у вигляді інвестиційного прибутку

Державна податкова адміністрація України розглянула лист <...> і повідомляє.

Оподаткування доходів, одержуваних громадянами, регулюється Законом України від 22 травня 2003 року № 889 «Про податок з доходів фізичних осіб» (далі – Закон).

Порядок оподаткування доходів у вигляді інвестиційного прибутку визначено у пункті 9.6 статті 9 Закону, згідно з яким облік фінансових результатів від здійснення платником податку операцій з цінними паперами та корпоративними правами ведеться платником податку самостійно, окремо від інших доходів і витрат з урахуванням наказу Державної податкової адміністрації України від 16.10.2003 р. № 490 «Про затвердження форми обліку доходів і витрат платника податку з доходів фізичних осіб та Порядку ведення обліку доходів і витрат для визначення суми загального річного оподаткованого доходу».

Інвестиційний прибуток розраховується як позитивна різниця між доходом, отриманим платником податку від продажу окремого інвестиційного активу, та його вартістю, що розраховується виходячи із суми витрат, понесених у зв'язку з придбанням такого активу. До продажу інвестиційного активу прирівнюються також операції з обміну одного інвестиційного активу на інший інвестиційний актив, зворотного викупу корпоративного права його емітентом, яке належало платнику податку.

Позитивне значення загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами за наслідками звітного року включається до складу загального річного оподаткованого доходу платника податку, що підлягає декларуванню за наслідками звітного податкового року у встановленому законом порядку. При цьому до розрахунку загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами платник податку не включає дохід, отриманий протягом звітного податкового року від продажу інвестиційних активів, якщо сума такого доходу не перевищує суми місячного мінімального прожиткового рівня, діючого для працездатної особи на 1 січня звітного податкового року, помноженої на 1,4 та округленої до найближчих 10 гривень (п.п. 9.6.8 «а» п. 9.6 ст. 9 Закону. Також не підлягають оподаткуванню, не включаються до складу загального річного оподаткованого доходу та не враховуються при розрахунку загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами доходи, отримані платником податку від продажу інвестиційних активів у випадках, визначених підпунктами 4.3.3 та 4.3.18 пункту 4.3 статті 4 Закону (п.п. 9.6.8 «б» п. 9.6 ст. 9 Закону).

Платник податку, який за розрахунком загального фінансового результату операцій з інвестиційними активами протягом звітного року має право не подавати до податкового органу річну податкову декларацію, зобов'язаний її подати у разі отримання доходів,

виплачених на його користь особами, які не є податковими агентами (п. 17.2 «в» ст. 17 та п. 18.2 ст. 18 Закону. Якщо дохід, одержаний від продажу у звітному податковому році інвестиційного активу, не перевищує згадану вище суму, відомості про такий продаж до декларації не вносяться.

Згідно із підпунктом 9.6.7 пункту 9.6 статті 9 Закону для цілей цього підпункту під терміном «інвестиційний актив» розуміється пакет цінних паперів чи корпоративні права, виражені в інших, ніж цінні папери, формах, випущені одним емітентом, а також банківські метали, придбані у банку, незалежно від місця їх подальшого продажу, під терміном «пакет цінних паперів» розуміється окремий цінний папір чи сукупність ідентичних цінних паперів, а під терміном «ідентичний цінний папір» розуміються цінні папери, випущені одним емітентом за тотожними умовами емісії, виплати доходу, викупу чи погашення.

За прикладом, наведеним у листі <...>, при визначенні об'єкта оподаткування податком з доходів фізичних осіб при розрахунку інвестиційного прибутку від продажу пакета акцій у кількості 50 штук слід виходити з витрат, понесених платником податку на попереднє їх придбання (12,50 грн., у тому числі витрати на придбання акцій у вигляді реінвестиції дивідендів 10,00 грн.), та суми доходу, отриманого від їх продажу (13,00 грн.).

Заступник голови

С.Лекарь

Додаток 4

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Державної податкової адміністрації України
від 29 жовтня 2003 р. № 518

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
10 листопада 2003 р. за № 1024/8345

Порядок застосування підпункту 9.6.9 пункту 9.6 статті 9 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб»

1. Загальні положення

1.1. Порядок застосування підпункту 9.6.9 пункту 9.6 статті 9 Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб» (далі – Закон та Порядок) розповсюджується на:

- фізичних осіб та фізичних осіб – суб'єктів підприємницької діяльності (далі – платник податку), які здійснюють операції з інвестиційними активами з використанням послуг професійного торговця цінними паперами (далі – торговець цінними паперами);

- торговців цінними паперами, які надають послуги платнику податку щодо операцій з інвестиційними активами та уклали договір щодо виконання функцій податкового агента.

1.2. Терміни цього Положення використовуються у значеннях, визначених Законом, законами з питань оподаткування або іншими законами, що не суперечать таким законам, у частині визначення термінів.

2. Порядок укладення договору щодо виконання професійним торговцем цінними паперами функцій податкового агента платника податку, що здійснює операції з інвестиційними активами з використанням послуг такого торговця

2.1. Договір щодо виконання торговцем цінними паперами функцій податкового агента платника податку, що здійснює операції з інвестиційними активами з використанням послуг такого торговця, (далі – Договір) має бути укладено у письмовій формі у двох примірниках.

2.2. Договір може бути складено у вигляді:

- окремого документа;
- або окремого розділу договору на здійснення комісійної діяльності щодо цінних паперів, який укладається торговцем цінними паперами у встановленому порядку;
- або окремого розділу цивільно-правової угоди, що укладається платником податку із торговцем цінними паперами стосовно операцій з інвестиційними активами.

2.3. У разі коли Договір складається у вигляді окремого документа, у такому Договорі обов'язково повинна бути зазначена інформація, яка надасть змогу податковому агенту нараховувати, утримувати та сплачувати податок з доходів фізичних осіб.

2.4. У разі коли Договір складається у вигляді окремого розділу договору на здійснення комісійної діяльності щодо цінних паперів або окремого розділу іншої цивільно-правової угоди щодо інвестиційних активів, у такому Договорі обов'язково повинні бути зазначені відомості, які не відображені в інших розділах договору на здійснення комісійної діяльності щодо цінних паперів або окремого розділу іншої цивільно-правової угоди щодо інвестиційних активів та які нададуть змогу податковому агенту нараховувати, утримувати та сплачувати податок з доходів фізичних осіб.

3. Функції податкового агента згідно з порядком оподаткування інвестиційного прибутку

3.1. Порядок оподаткування інвестиційного прибутку платника податку, який проводить операції з інвестиційними активами з використанням послуг торговця цінними паперами, застосовується за умов, коли платником податку укладено з торговцем цінними паперами договір про виконання таким торговцем функцій його податкового агента.

3.2. Інвестиційним прибутком є позитивна різниця між доходом, отриманим платником податку від продажу інвестиційних активів, та їх вартістю, що розраховується виходячи з сум витрат, понесених у зв'язку з придбанням таких інвестиційних активів з урахуванням умов, передбачених Законом.

3.3. У разі непред'явлення платником податку необхідних документів та відомостей для визначення (розрахунку) інвестиційного прибутку, податковий агент нараховує та утримує податок із всієї суми інвестиційного доходу під час виплати такого доходу та за його рахунок.

4. Забезпечення виконання функцій податкового агента

Торговці цінними паперами, які надають послуги платнику податку щодо операцій з інвестиційними активами та уклали договір щодо виконання функцій податкового агента, є податковими агентами таких фізичних осіб і несуть відповідальність згідно діючого законодавства.

Директор Департаменту податкового аудиту та валютного контролю

Л. Є. Боєнко

Про затвердження форми податкового розрахунку резидента, що виплачує дивіденди платникам податку з доходів фізичних осіб

Наказ Державної податкової адміністрації України
від 4 грудня 2003 року № 586
Зареєстровано в Міністерстві юстиції України
19 січня 2004 р. за № 70/8669

Відповідно до підпункту 9.3.3 пункту 9.3 статті 9 Закону України від 22 травня 2003 р. № 889-IV «Про податок з доходів фізичних осіб» та керуючись статтею 8 Закону України «Про державну податкову службу в Україні», **НАКАЗУЮ:**

1. Затвердити форму податкового розрахунку резидента, що виплачує дивіденди платникам податку з доходів фізичних осіб (додається).

2. Директору Департаменту методології Піхоцькому В. Ф. подати цей наказ до Міністерства юстиції України на державну реєстрацію.

3. Контроль за виконанням цього наказу покласти на заступника Голови Лекаря С. І.

Голова

Ю. Ф. Кравченко

УЗГОДЖЕНО:

Голова Комітету Верховної Ради України
з питань фінансів і банківської діяльності

С. Буряк

Відмітка про одержання (штамп ДП)

ЗАТВЕРДЖЕНО
наказом Державної
податкової адміністрації
України
від 4 грудня 2003 р. № 586

1	ПОДАТКОВИЙ РОЗРАХУНОК РЕЗИДЕНТА, ЩО ВИПЛАЧУЄ ДИВІДЕНДИ ПЛАТНИКАМ ПОДАТКУ З ДОХОДІВ ФІЗИЧНИХ ОСІБ							
	Звітний розрахунок		Уточнюючий розрахунок		Юридична особа		Інша категорія платника	

2	Звітний період* за		місяць		квартал		рік		2	0		року
---	--------------------	--	--------	--	---------	--	-----	--	---	---	--	------

	Повна назва платника:	
--	-----------------------	--

4	Ідентифікаційний код за ДРПОУ або ідентифікаційний номер з ДРФО									
	Код виду економічної діяльності (КВЕД)									

5	Місцезнаходження платника	Поштовий індекс					
		Міжміський код					
		Телефон					
	E-mail	Факс					

6	До державної податкової інспекції (адміністрації) в _____
---	---

* Заповнюється у разі подання уточнюючого розрахунку, що містить виправлені показники.

Податковий розрахунок резидента, що виплачує дивіденди платникам податку з доходів фізичних осіб

Одиниця виміру: гривня

Показники	К/р	Сума, грн.																		
Виплачено дивідендів за звітний період	01																			
Ставка податку, %	02																			
Нараховано податку (р. 01 x р. 02 / 100):	03																			
Нараховано податку за даними раніше поданого розрахунку, що уточнюються, усього (р. 03 розрахунку, що уточнюються)*	04																			
Сума недоплати (зниження податкового зобов'язання), яка збільшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки) (р. 03 - р. 04)*, якщо р. 03 > р. 04	05																			
Сума податку, яка зменшує податкове зобов'язання у зв'язку з виправленням помилки (помилки) (р. 04 - р. 03)*, якщо р. 04 > р. 03	06																			
Сума штрафу**, грн. (р. 05) x 5 %	07																			
Зміст помилки (помилки)																				

Відповідно до підпункту «б» пункту 17.2 статті 17 Закону України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21.12.2000 N 2181-III (із змінами та доповненнями) до цього звітного розрахунку додається(ються) уточнюючий(і) розрахунок(ки) за «_____» (минулий(і) період(и)).

Дата заповнення розрахунку
(дд.мм.рррр)

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

Керівник підприємства

--

(Ініціали та прізвище) _____ (підпис) _____ М. П.

Головний бухгалтер

--

(Ініціали та прізвище) _____ (підпис)

Ця частина розрахунку заповнюється службовими особами ДП(ДПА)

Відмітка про внесення даних до електронної бази податкової звітності "_____" _____ 200_ р.
службова особа ДП(ДПА) (підпис, прізвище)
За результатами камеральної перевірки розрахунку (потрібно позначити): порушень (помилки) не виявлено _____ складено акт в д. «___» _____ 200_ р. □ _____
«___» _____ 200_ р. _____ [службова особа ДП(ДПА) (підпис, прізвище)]

** Нараховується платником самостійно відповідно до пункту 17.2 статті 17 Закону України «Про порядок погашення зобов'язань платників податків перед бюджетами та державними цільовими фондами» від 21.12.2000 № 2181-III (із внесеними змінами та доповненнями).

Додаток 6

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 01.04.2005 р. № 2717/6/31-0015

... Державна податкова адміністрація України розглянула лист Видавничого будинку «Фактор» від 02.03.2005 р. № 84-03/05 щодо роз'яснення податкового законодавства та в межах своєї компетенції повідомляє.

Законом України від 01.07.2004 р. № 1958-IV «Про внесення змін до Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», внесено, зокрема, зміни до пункту 22.6 статті 22 Прикінцевих положень Закону України «Про податок з доходів фізичних осіб», згідно з якими доходи платника податку, нараховані за наслідками податкових періодів до 1 січня 2004 року, оподатковуються за ставками, що діяли до 1 січня 2004 року, незалежно від дати їх фактичної виплати (надання).

Отже, оподаткування дивідендів, нарахованих юридичною особою – емітентом корпоративних прав на користь власника таких корпоративних прав за наслідками роботи у 2003 році, виплата яких здійснюватиметься у 2005 році, провадитиметься при їх виплаті із застосуванням положень Декрету Кабінету Міністрів України «Про прибутковий податок з громадян» (пп. «т» п. 1 ст. 5).

<...>

Заступник Голови

С. Лекарь

Додаток 7

ДЕРЖАВНА ПОДАТКОВА АДМІНІСТРАЦІЯ УКРАЇНИ

ЛИСТ

від 19.05.2005 р. № 9763/7/15-1117

Щодо визначення рівня звичайних цін

Державна податкова адміністрація України розглянула лист щодо визначення рівня звичайних цін і повідомляє.

Відповідно до пп. 1.20.1 п. 1.20 ст. 1 Закону України «Про оподаткування прибутку підприємств» (далі – Закон) звичайною вважається ціна товарів (робіт, послуг), визначена сторонами договору. Якщо не доведене зворотнє, вважається, що така звичайна ціна відповідає рівню справедливих ринкових цін.

Справедлива ринкова ціна – це ціна, за якою товари (роботи, послуги) передаються іншому власнику за умови, що продавець бажає передати такі товари (роботи, послуги), а покупець бажає їх отримати за відсутності будь-якого примусу, обидві сторони є взаємно незалежними юридично та фактично, володіють достатньою інформацією про такі товари (роботи, послуги), а також ціни, які склалися на ринку ідентичних (а за їх відсутності – однорідних) товарів (робіт, послуг).

Підпунктом 1.20.5 п. 1.20 ст. 1 Закону визначено, що у разі коли ціни на товари (роботи, послуги) підлягають державному регулюванню згідно із законодавством, звичай-

ною вважається ціна, встановлена згідно з принципами такого регулювання. Це правило не поширюється на встановлення мінімальної продажної ціни – у цьому випадку звичайною є справедлива ринкова ціна.

Постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 18.03.99 № 337 затверджені оптові ціни на газ природний, що використовується для потреб населення.

Постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 31.03.2005 № 230 затверджені граничні рівні оптової ціни на природний газ для підприємств комунальної теплоенергетики, теплових електростанцій, електроцентралей та котелень суб'єктів господарювання, у тому числі блочних (модульних) котелень.

Постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 14.01.2004 № 21 затверджено граничний рівень оптової ціни на природний газ для підприємств, які постачають природний газ для бюджетних організацій та установ.

Постановою Національної комісії регулювання електроенергетики України від 29.04.2005 № 310 затверджено граничний рівень ціни на природний газ, який поставляється для промислових споживачів НАК «Нафтогаз України», ДК «Газ України», підприємствами з газопостачання та газифікації і ЗАТ «Київгазпостач».

Відповідно до пп. 7.4.1 та 7.4.2 п. 7.4 ст. 7 Закону, з метою оподаткування доходів, отриманих платником податку від продажу товарів (робіт, послуг) пов'язаним особам, визначається виходячи із договірних цін, але не менших за звичайні ціни на такі товари (роботи, послуги), що діяли на дату такого продажу.

Витрати, понесені платником податку у зв'язку з придбанням товарів (робіт, послуг) у пов'язаної особи визначаються виходячи із договірних цін, але не більших за звичайні ціни, що діяли на дату такого придбання.

Положення підпунктів 7.4.1, 7.4.2 поширюються також на операції з особами, які не є платниками податку, встановленого статтею 10 Закону, або сплачують податок на прибуток за іншими, ніж платник податку, ставками.

Відповідно до п. 4.2 ст. 4 Закону України «Про податок на додану вартість» (далі – Закон про ПДВ) у разі поставки товарів (робіт, послуг) пов'язаних з продавцем особі чи суб'єкту підприємницької діяльності, який не зареєстрований як платник податку, база оподаткування визначається виходячи з фактичної ціни операції, але не нижчої за звичайні ціни.

Крім того, з 31.03.2005 відповідно до п. 4.1 ст. 4 Закону України «Про податок на додану вартість» база оподаткування операцій з поставки товарів (послуг) визначається виходячи з їх договірної (контрактної) вартості, визначеної за вільними цінами, але не нижче за звичайні ціни, з урахуванням акцизного збору, ввізного мита, інших загальнодержавних податків та зборів (обов'язкових платежів), за винятком податку на додану вартість, що включається до ціни товарів (послуг), згідно із законами України з питань оподаткування.

Виходячи з викладеного, звичайні ціни по продажу природного газу населенню, підприємствам комунальної теплоенергетики, тепловим електростанціям, електроцентралям та котельням суб'єктів господарювання, у тому числі блочним (модульним) котельням, бюджетним організаціям та установам, промисловим споживачам визначається окремо для кожної категорії споживачів виходячи із договірних цін, але не більше ніж граничні рівні цін, встановлені відповідними постановами Національної комісії регулювання електроенергетики України.

Заступник Голови ДПА України

Б. Горбанський

ЗАТВЕРДЖЕНО

наказом Головної державної податкової інспекції України
від 22 квітня 1993 р. № 15

(Із змінами, внесеними згідно з Наказом ГДПІ № 70 від 31.12.93,
Наказами Державної податкової адміністрації № 165 від 03.04.98,
№ 336 від 15.07.2002,
№ 487 від 15.10.2003,
№ 243 від 24.04.2004)

Зареєстровано
в Міністерстві юстиції України
19 травня 1993 р. за № 50

ІНСТРУКЦІЯ ПРО ПОРЯДОК ОБЧИСЛЕННЯ ТА СПРАВЛЯННЯ ДЕРЖАВНОГО МИТА (ВИТЯГ)

І. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1. Інструкцію видано на підставі Декрету Кабінету Міністрів України від 21 січня 1993 р. № 7-93 «Про державне мито».*

Державне мито справляється за ставками у розмірах частин неоподаткованого мінімуму доходів громадян та в процентному відношенні до відповідної суми документа (суми позову, вартості відчужуваного майна тощо).

Державне мито сплачується до подання заяви чи вчинення дій, за які воно справляється, а у відповідних випадках – при видачі документів.

Державне мито сплачується готівкою, шляхом перерахувань із рахунку платника в кредитній установі чи митними марками.

ІІ. ПОРЯДОК ОБЧИСЛЕННЯ ТА СПЛАТИ ДЕРЖАВНОГО МИТА

1. У всіх органах, які справляють державне мито, крім виконкомів сільських Рад народних депутатів, державне мито сплачується шляхом безготівкового розрахунку, митними марками або готівкою до кредитної установи. Приймання кредитними установами державного мита від населення здійснюється у всіх випадках з видачею відповідної квитанції (форма № 0402005).

9. Марки для сплати державного мита (митні марки) мають номінальну вартість 1 крб., 3 крб., 5 крб., 10 крб., 25 крб., 50 крб., 100 крб., 200 крб. Продаж митних марок провадиться через кредитні установи.

10. Митні марки повинні бути погашені підписами службових осіб, які прийняли чи видали документ, або штемпелем чи печаткою відповідного органу.

Порядок розміщення митних марок на розпорядчих документах визначається відповідними міністерствами і відомствами з урахуванням вимог частини першої цього пункту.

11. Платіжні доручення на безготівкове перерахування державного мита, квитанції банку про сплату державного мита додаються до позовних заяв, апеляційних і касаційних скарг на рішення та постанови і залишених у справах установ, що справляють державне мито, примірників посвідчених угод, до заяв актів громадянського стану та інших відповідних матеріалів про видачу документів, а також до документів реєстрації укладених на біржах угод.

ІІІ. ЗАРАХУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО МИТА ДО БЮДЖЕТУ

12. Відповідно до статті 6 Декрету «Про державне мито» державне мито сплачується за місцем розгляду та оформлення документів і зараховується до бюджетів місцевого самоврядування (в іноземній валюті мито сплачується через уповноважені на це банки).

*Надалі Декрет «Про державне мито»

14. При сплаті державного мита готівкою до документа, щодо якого вчиняється відповідна дія, додається оригінал квитанції кредитної установи, яка прийняла платіж, а при перерахуванні мита з рахунку платника – останній примірник платіжного доручення з написом (поміткою) кредитної установи такого змісту «Зараховано в дохід бюджету ____ грн. (дата)». Цей напис скріплюється першим і другим підписами посадових осіб і відтиском печатки кредитної установи з відміткою дати виконання платіжного доручення.

У випадках, коли перерахування мита проводиться з рахунку вкладника, що знаходиться в кредитній установі, до документа, оплаченого митом, додається довідка, засвідчена підписом контролера і відтиском печатки кредитної установи.

IV. ПОВЕРНЕННЯ ДЕРЖАВНОГО МИТА

15. Сплачене державне мито підлягає поверненню частково або повністю у випадках, передбачених статтею 8 Декрету «Про державне мито».

16. Державне мито повертається фінансовим органом того району чи міста, до бюджету якого воно надійшло.

17. Повернення державного мита проводиться на підставі заяви платника, поданої ним протягом року з дня зарахування державного мита до бюджету, до відповідного органу, що справляє мито.

21. Повернення державного мита проводиться за умови, якщо заяву подано до відповідного органу, що справляє мито, протягом року з дня зарахування його до бюджету.

V. СПРАВЛЯННЯ ДЕРЖАВНОГО МИТА ІЗ ОКРЕМИХ ВИДІВ ДІЙ І ДОКУМЕНТІВ

Справляння державного мита за операції з цінними паперами, біржові операції, проведення аукціонів та інші операції

73. Сплата державного мита за операції з цінними паперами провадиться у такому порядку:

При проведенні операцій з цінними паперами підприємства і організації, які виявили бажання здійснити емісію (випуск) таких паперів, сплачують державне мито перед реєстрацією проспекту емісії цінних паперів виходячи з номінальної вартості запланованого обсягу емісії, вказаного в проспекті.

Якщо фактична номінальна вартість емісії за звітом про наслідки випуску цінних паперів, що подається до фінансового органу, перевищує номінальну вартість запланованого обсягу емісії, то до реєстрації випуску цінних паперів доплачується різниця між сумою державного мита, сплаченого виходячи з фактичної номінальної вартості емісії.

Державне мито сплачується до бюджету місцевого самоврядування за місцем оформлення проспекту емісії, а у випадках, коли емітент є юридичною особою, яка знаходиться за межами України, – за місцем розгляду проспекту емісії.

Примітка. Під проспектом емісії розуміється інформація про випуск цінних паперів, що пропонуються для відкритого продажу, він реєструється фінансовими органами відповідно до Закону України «Про цінні папери і фондову біржу».

Місцем оформлення проспекту емісії вважається юридична адреса емітента.

Місцем розгляду проспекту емісії вважається місце розташування фінансового органу, що здійснює реєстрацію.

74. Державне мито за видачу приватизаційних паперів сплачується громадянами України в розмірі, встановленому підпунктом «п» пункту 6 статті 3 Декрету «Про державне мито», від номінального значення таких паперів.

Державне мито за видачу приватизаційних паперів справляється відділеннями Ощадного банку України чи іншими кредитними установами, які провадять видачу громадянам приватизаційних паперів, при їх видачі і зараховують отримані суми мита до бюджету місцевого самоврядування за місцем свого знаходження.

75. Справляння державного мита за операції, що здійснюються на товарних, сировинних та інших біржах, крім валютних, провадиться у такому порядку.

Державне мито при укладенні угод справляється біржею з покупця до реєстрації укладеної угоди на біржі. Сплачені покупцем суми мита перераховуються біржею до бюд-

жету місцевого самоврядування, на території якого здійснюються біржові операції, до 15 числа місяця, наступного за звітним. Мито може сплачуватися при укладенні угод до бюджету самостійно самим покупцем, що дає право біржі на реєстрацію укладеної угоди. Платіжне доручення чи копія квитанції на сплату мита в цьому випадку зберігається в документах біржі або в них робиться відповідний запис про номер і дату документа, по якому сплачено мито, сума та кому вона сплачена.

За продаж брокерського місця державне мито сплачується з фактичної вартості укладеної угоди і сплачується покупцем до бюджету місцевого самоврядування, на території якого розташована біржа. Біржа зобов'язана відмовити в реєстрації угод купівлі-продажу брокерських місць, якщо покупцем не будуть подані докази сплати мита. Про зміну власника брокерського місця біржа повідомляє державну податкову інспекцію до 15 числа місяця, наступного за здійсненням такої угоди.

76. Сплата державного мита за проведення аукціонів провадиться організаторами аукціонів у розмірі 1 процента загальної вартості реалізованих на аукціоні товарів і перераховується в доход бюджету місцевого самоврядування за місцем проведення аукціону протягом 15 днів з дня його проведення.

77. Сплата державного мита за дії, пов'язані з видачею охоронних документів (патентів і свідоцтв) на об'єкти інтелектуальної власності, провадиться у розмірах, указаних у підпункті «у» пункту 6 статті 3 Декрету Кабінету Міністрів України від 21.01.93 № 7-93 «Про державне мито».

Фізичні (юридичні) особи-резиденти, які постійно проживають (перебувають) в Україні, сплачують мито в гривнях.

Порядок сплати державного мита встановлюється Міністерством фінансів України.

У платіжному дорученні на перерахування державного мита або у квитанції про його сплату зазначаються реквізити відповідно до постанови Правління Національного банку України від 29 березня 2001 року № 135, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 25 квітня 2001 за № 368/5559, з відповідними змінами та доповненнями.

Відповідальність за порушення чинного порядку справляння державного мита та організація контролю за його дотриманням

78. Відповідно до Декрету Кабінету Міністрів України від 21.01.93 № 7-93 «Про державне мито» платники державного мита несуть відповідальність за правильність його стягнення, а також за своєчасність і повноту зарахування до бюджету, передбачену законодавством.

79. Суми державного мита, не сплачені чи сплачені в неповному розмірі підприємствами, установами, організаціями і окремими громадянами за вчинення в їх інтересах дій і видачу їм документів, стягуються з них органами, на які покладено справляння мита.

80. За несвоєчасне або неповне зарахування державного мита до бюджету справляються пеня та штрафи відповідно до закону.

81. Контроль за дотриманням чинного порядку справляння державного мита та повноти і своєчасності внесення його до бюджету здійснюють Міністерство фінансів України, Головна державна податкова інспекція України, місцеві фінансові органи та державні податкові інспекції.

Районні (міські) фінансові відділи і державні податкові інспекції по районах (містах) передбачають у планах своєї роботи і проводять не рідше одного разу на рік ревізії і перевірки із зазначених питань в усіх органах, які справляють державне мито і розташовані на території відповідного району (міста).

Міністерство фінансів України й Головна державна податкова інспекція України при проведенні ревізій і перевірок роботи місцевих фінансових органів і державних податкових інспекцій перевіряють стан їх роботи по контролю за справлянням державного мита, а також безпосередньо проводять ревізії і перевірки із зазначених питань в судах, нотаріальних конторах, органах внутрішніх справ та інших органах, що справляють мито.

82. Під час ревізії повинна бути проведена суцільна перевірка всіх документів і книг за весь минулий період, починаючи з дня останньої ревізії. В судах та інших

органах, де сплата мита дозволена митними марками, крім того повинні бути вибірково перевірені справи і документи за 1-2 минулих роки з метою перевірки правильності погашення митних марок, а при наявності авансу марок – перевірені операції по їх продажу.

90. Правильність, повнота та своєчасність справляння державного мита за операції з цінними паперами, за укладення угод на біржах, за проведення аукціонів, за видачу приватизаційних паперів перевіряється в цих організаціях та інших установах і підприємствах, де справляється державне мито.

Перевірка правильності справляння державного мита за реєстрацію проспекту емісії (випуску) цінних паперів проводиться на підприємствах-емітентах, які від свого імені випускають цінні папери.

При цьому перевірці підлягають протоколи, рішення про номінальний обсяг емісії, інформація про випуск цінних паперів, що подавалась до фінансового органу, публікації в органах преси Верховної Ради України або Комерційному звіті про наслідки випуску цінних паперів, свідоцтва про реєстрацію емісії цінних паперів.

Правильність справляння державного мита за операції, які здійснюються на товарних, сировинних та інших біржах, крім валютних, перевіряється: за Статутом біржі, по документах обліку угод, здійснюваних членами біржі, брокерами чи брокерськими конторами за формою, визначеною правилами біржової торгівлі, а також по документах відділу реєстрації укладених на біржі угод. В необхідних випадках ці питання перевіряються безпосередньо в брокерських конторах.

На аукціоні перевіряються угоди, що укладаються між підприємствами-продавцями і аукціонною комісією, в яких передбачені стартова ціна, умови ознайомлення покупців з продукцією, порядок і особливості проведення торгу, інші умови, документи на оплату купленої продукції, каталог з повними техніко-експлуатаційними характеристиками запропонованої на аукціоні продукції, аукціонні відомості і розрахункові картки, що використовуються при оформленні продукції під час торгу, товарні чеки, що виписуються покупцеві, в яких вказано назву товару, дату продажу, ціну реалізації. Перший примірник товарного чека передається покупцеві для оплати покупки, копія залишається в аукціонній комісії і реєструється в аукціонній відомості.

Правильність справляння державного мита за видачу громадянам приватизаційних паперів перевіряється у відділеннях Ощадного банку та інших кредитних установах, які проводять видачу цих паперів. При цьому перевіряються списки громадян, складені місцевими Радами народних депутатів або представництвами України в інших державах, заяви громадян та інші документи.

91. Про наслідки ревізії (перевірки) органу, який справляє державне мито, складається акт, який повинен містити загальний стан роботи по справлянню мита, факти порушень із зазначенням, який пункт Декрету «Про державне мито» порушено, хто допустив порушення і до чого це призвело (недобір, перебір мита, порушення порядку погашення марок тощо), а також яких в період ревізії (перевірки) вжито заходів на усунення виявлених недоліків і порушень та умов, що сприяли порушенням. Перший примірник акта з оригіналами пояснень службових осіб органу, що справляє мито, щодо причин порушень залишається у перевіряючого, другий примірник акта – в органі, який справляє державне мито.

92. Перевіряючий передає акт (довідку) про наслідки ревізії (перевірки) з усіма додатками своєму безпосередньому начальнику, який розглядає ці матеріали і вносить керівнику фіноргану, державної податкової інспекції, який призначив ревізію (перевірку), пропозиції щодо їх затвердження чи доопрацювання.

У разі, коли виявлені порушення в ході ревізії (перевірки) усунуті не повністю, керівник фіноргану, державної податкової інспекції дає керівнику органу, який справляє державне мито, письмові вказівки щодо повного виправлення помилок, відшкодування заподіяних державі збитків, якщо такі були завдані діями службових осіб організації, що перевірялася, та забезпечення неухильного дотримання чинного порядку справляння державного мита.